

С. Ганущин

АДАПТАЦІЯ ДО ПРЕДМЕТНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ, ТЕОРІЙ І МОДЕЛЕЙ КОМУНІКАЦІЙ

Розглянуто сучасні наукові підходи до комунікаційних взаємодій. На основі проведеного аналізу класичних наукових підходів, теорій та моделей комунікацій обґрунтовано доцільність розгляду предметності комунікацій в державному управлінні як системного утворення з багаторівневою структурою та змістовним наповненням інформаційно-спонукальних взаємодій. З метою удосконалення шляхів реалізації державної політики, зацентовано на необхідності використання сучасних видів комунікацій.

Ключові слова: адаптація, державне управління, комунікація, теорії комунікацій, модель ефективної комунікацій в системі публічного управління.

Напрацювання теоретичних засад комплексного застосування підходів, теорій, методів та методик різних наук до вивчення та формування ефективних комунікацій в державному управлінні, які спроможні ефективно впливати на стан та процеси в суспільному інформаційному просторі, інтегрувати суспільство обумовлене самою сутністю комунікації. Первісно термін “communico” у латинській мові має зміст робити загальним, поєднувати. А звідси походить і його багатозначність, використання для позначення форм забезпечення колективного спрямування суспільної діяльності суб’єктів, як, наприклад шляхів сполучення, видів, способів зв’язку, актів інформаційного обміну між суб’єктами. У цьому сенсі “комунікація – це процес двостороннього обміну ідеями та інформацією, який веде до взаємного розуміння. Якщо не досягається взаєморозуміння, то комунікація не відбулася” [1].

Передумовою побудови теоретичної моделі забезпечення ефективної комунікації в системі державного управління є аналіз класичних теорій комунікації та сучасних наукових підходів до комунікаційних взаємодій з подальшою можливістю адаптації до впровадження у систему державного управління, що і визначено метою статті.

Упродовж усього періоду існування людства була проблема ефективних комунікацій у суспільстві та постійно вдосконалювались технології та шляхи їх покращення. Особливого розвитку питання налагодження ефективних комунікацій отримало в останні роки у зв’язку зі стрімким переходом від індустріального типу суспільства до інформаційного, що вперше описав Е. Тоффлер у книзі “Третя хвиля” [2]. Окрім нього, сутність інформаційного суспільства досліджували Д. Белл, Т. Кастельс, М. Маклюєн та інші. Так, саме зміну технологій, наслідком чого є подальша зміна комунікацій, М. Маклюєн вважав основним рушієм розвитку суспільства [3]. Базуючись на основних принципах загальної теорії систем Л. фон Берталанфі та розвитку технічних засобів зв’язку, К. Шеннон виокремив математичну теорію комунікації, що передбачає передавання певного коду повідомлення від передавача через канал зв’язку до приймача даного повідомлення [4].

У площині адаптації до предметності публічного управління нам цікаві основні теоретичні та прикладні моделі комунікації, зокрема М. Бахтіна, Г. Бейтсона, Ж. Бодрієра,

Н. Вінера, П. Грайса, А. Грамші, Т. ван Дейка, У. Еко, П. Єршова, Дж. Лакоффа, М. Джонсона, К. Леві-Строса, Ю. Лотмана, Ч. Морріса, Е. Ноель-Ноймана, Т. Ньюкомба, А. П'ятигорського, В. Плетта, Е. Роджерса, М. Фуко, Й. Хейзінга, О. Хольсті, К. Шеннона, Г. Шпета, У. Юрі, Р. Якобсона.

З метою забезпечення належного виконання Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020”, серед пріоритетів якої є популяризація України у світовому інформаційному просторі та зміцнення її національної безпеки, безперечно важливим є підсилення інституційної спроможності для здійснення міжнародних стратегічних комунікацій [5]. Зважаючи на те, що формування таких комунікацій є неможливим без розуміння їхніх теоретико-методологічних аспектів, актуальність даного дослідження обумовлена необхідністю адаптації до предметності державного управління існуючих наукових підходів, моделей та теорій комунікації.

Ці теорії та підходи доцільно розглянути в предметній площині державного управління як системного утворення, що має багаторівневу структуру та змістовне наповнення інформаційно-спонукальних взаємодій між суб'єктами різних ієрархічних рівнів та різноманітних видів влади щодо: 1) передачі інформації; 2) обміну інформацією; 3) спонукання до діяльності відповідно до змісту інформаційного посилу; 4) продукування інформації в процесі взаємного обміну; 5) формування індивідуальної й колективної свідомості та відповідних дій суспільних суб'єктів засобами різних влад комунікативного середовища (рис. 1).

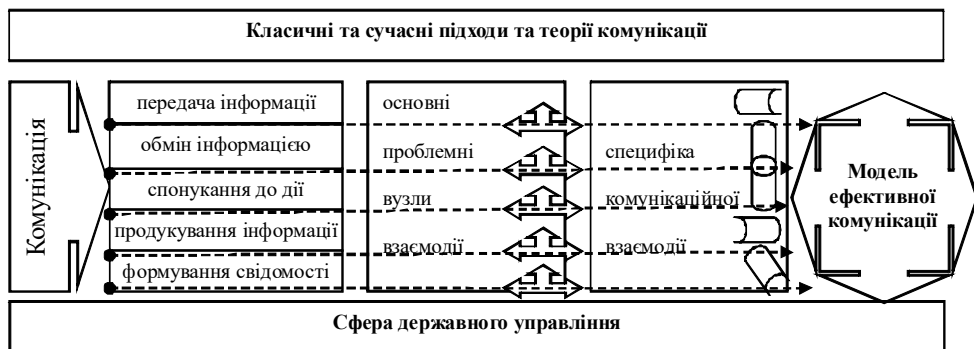

Рис. 1. Схема здійснення аналізу щодо застосування наукових підходів та теорій комунікацій в предметній площині державного управління

За такою схемою здійснимо аналіз наукових підходів та теорій комунікацій. Основними науковими підходами до проблеми комунікацій є:

- традиційний, сформований на основі положень філософії, логіки, риторики, теорії аргументації;
- загальнотеоретичний, заснований на теорії масової комунікації, семіотиці – теорії міжнародних комунікацій;
- сучасний, якому властивий перехід від лінійних до нелінійних та об'ємних моделей комунікацій (табл. 1).

Оскільки комунікація – це процес спонукання до дії шляхом передачі інформації від одного суб'єкта (індивіда, групи, суспільних інституцій тощо) до іншого через різні канали та через різні способи взаємодії, то класифікацію комунікацій необхідно здійснювати за різними критеріями чи їх комплексом (табл. 2).

Таблиця 1

**Основні характеристики лінійних, нелінійних
та об'ємних моделей комунікацій**

Моделі	Схема	Основні проблемні вузли взаємодії
Лінійна модель Г. Ласвелл (1942)	Комунікатор >	– переконаність, ясність намірів, симпатичність та стиль
	Звернення >	– послання у формі тексту може набирати різні форми
	Носій звернення >	– традиційні ЗМІ (радіо, ТБ, преса), сучасні (факс, ІТ тощо)
	Одержувач > Зворотний зв'язок >	– об'єкт звернення
К. Шеннон, В. Вівер (1949)	канал (джерело шуму) >	– спотворення інформації
Г. Малецькі (1963)	імідж комунікатора, імідж одержувача та їх взаємовплив, вплив одержувача на канали та на звернення	– “тиск та примус” від соціального оточення, цільової аудиторії; – вид впливу засобів інформації та суть команд комунікатора
Об'ємні моделі Г. Ньюкоша (1953)	“збалансований трикутник”: комунікатор > адресат > об'єкт >	– взаємне позитивне ставлення комунікатор та адресат визначають таке ж ставлення до об'єкта; – негативне ставлення (незбалансований варіант), потребує зміни
С. Бейкера (1968)	“Куб” (з маленьких кубиків) грані якого відповідають: джерелу > одержувачу > зверненню > каналу комунікації >	– усі кубики перебувають у безперервній взаємодії між собою, щоразу зіштовхуючись цими чотирма гранями
Ф. Денс (1963)	Спіральна модель комунікації	– комунікація прогресує, повторюючи на новому рівні пройдені шляхи розвитку
Кінець 20-т/ч	Модель “інформаційних воротарів”	– взаємодія між комунікатором і отримувачами опосередкована інтерпретатором (“воротарем”), який сприймає потік повідомлень, оцінює їх на підставі власних критеріїв, і доводить до своєї малої групи не інформацію в первинній формі, а скоріше власну думку про них

Г. Почепцов виділяє за критерієм пріоритетності прямого або зворотного зв'язку ієрархічну та демократичну комунікацію (табл. 3), наголошуючи, що влада у пострадянських країн, маючи великий досвід ієрархічної комунікації, не має достатнього досвіду роботи з вільною людиною, а тому: говорить в режимі монологу, а не діалогу; в ролі автора породжує один текст, а всякий інший – визнається нею еретичним [6].

Таблиця 2

Основні характеристики різних видів комунікації

Критерій	Види комунікації	Основні характеристики
обсяг (кількість) учасників	масові	– розповсюдження інформації через ЗМІ на чисельно великі розосереджені аудиторії; формується й управляється владою (суб'єктами якої є, зокрема, держава, медіабізнес) і сама стає владою, яка “знаходиться в серцевині структури та динаміки суспільства” (М. Кастельс, 2009)
	глобальні	– суб'єкти яких знаходяться поза межами держав, регіонів, континентів
	регіональні	– суб'єкти яких знаходяться в межах регіону
	галузеві	– передача, обмін інформацією в межах окремої галузі
спрямування процесу та результативність	ефективні (успішні)	– наявність досягнення поставленої цілі та ефекту зворотного зв'язку
	інтенсивні	– характеризуються енергійністю дій, їх силою та кількістю в певному проміжку часу
сутність кодування та специфіка отримувача	публічні	– розраховані на широкий загал
	індивідуальні	– отримувачем є конкретний індивід
	конфіденційні	– отримувачем є суто визначений суб'єкт (не розраховані на інших)
	монокультурні мультікультурні	– будуються і здійснюються із врахуванням культурного, національного, мовного середовища
знакова система	вербальні (усні, письмові, електронні)	– вербальна (усна) комунікація – обмін інформацією між суб'єктами у формі звернення, розмови, промови, групової дискусії, розмови по телефону, поширення чуток тощо; – письмова комунікація – обмін інформацією між суб'єктами у формі наказів, розпоряджень, листів, звітів, інших засобів комунікації, які використовують письмові символи
	невербальні	– обмін інформацією, який здійснюється з використанням невербальних сигналів (жести, міміка, вираз обличчя, доторкання, пози, погляди, частота поглядів, їх тривалість, зміна статичності та динаміки, уникнення погляду, просторові та часові форми організації спілкування)
наявність інформаційних потоків	одиночні	– інформаційні взаємодії безпосередньо між суб'єктами комунікації
	мережеві	– інформаційні взаємодії між суб'єктами комунікації опосередковані інформаційними потоками
направленість інформаційних потоків	вертикальні (ієрархічні)	– низхідні – передача інформації з вищих рівнів управління на нижчі. Використовуються для спрямування, координації та оцінки діяльності підлеглих, інформації про поточні завдання, прийняття рішень тощо; – висхідні – передача інформації з нижчих рівнів управління на вищі. Використовуються керівництвом для отримання інформації про стан справ на нижчих рівнях управління, поточні проблеми працівників, хід виконання поставлених завдань. Обмін інформацією по висхідній здійснюється у формі звітів, пропозицій, пояснювальних записок тощо
	горизонтальні	– функціонують між членами однієї групи або співробітниками рівного рангу. Необхідні для прискорення і полегшення обміну інформацією в організації, координації та інтеграції різних функцій в організації. потребують чіткого розподілу обов'язків, повноважень і відповідальності структурних підрозділів, дотримання службової етики взаємовідносин, використання сучасних засобів зв'язку тощо
	діагональні	– комунікації з іншими керівниками та з іншими працівниками, визначаються не стільки ієрархією влади в організації (структурно), скільки функціонально-технологічними особливостями діяльності. Вони інтегрують функції та рівні управління організації, проходячи крізь них
простір комунікації та статус відправника	організаційні (корпоративні)	внутрішні – інформаційні зв'язки між структурними елементами в організації прийняття, виконання і контролю рішень щодо виконання функцій органу управління; зовнішні – інформаційні зв'язки організації із зовнішніми структурами чк системи управління, так і з інститутами громадянського суспільства. Щодо останнього – це інформування громадськості про діяльність органів влади, створення сприятливого образу, “іміджу” організації на місцевому, загальнонаціональному та міжнародному рівнях
	національні	– комунікації між суб'єктами в межах держави
	міжнародні	– комунікації між країнами щодо державних інтересів
сутність взаємодії суб'єктів	особистісні	– взаємодія індивіда з індивідом в особистих цілях
	офіційні (формальні)	– обумовлені ієрархією влади в організації, відповідають прямому ланцюгу команд і є частиною комунікації, необхідних для виконання функціонально-технологічних процесів в організації
	неофіційні (неформальні)	– спонтанні, несанкціоновані менеджментом, заповнюють розриви, що існують у формальних комунікаціях

Таблиця 3

Відмінності між ієрархічною та демократичною комунікацією [6]

Характеристики	Ієрархічна комунікація	Демократична комунікація
Пріоритетний зв'язок	Прямий	Зворотній
Отримувач	Підлеглий	Вільна людина
Комунікативна дія	Наказ	Переконання
Тип комунікації	Монолог	Діалог
Текст	Один	Багато

Сутність різних видів і комплексу (системи) комунікацій в організації загалом, і в органі державної влади, зокрема, значною мірою детерміновані її типом (схемою) структурно-функціональної організації, основні з яких є “лінійна, кільцева, сотова, багатозв'язкова, типу “колесо”, ієрархічна, зіркова тощо” [7].

Отже, предметність комунікації в системі державного управління доцільно розглядати як системне утворення, що має багаторівневу структуру та змістовне наповнення інформаційно-спонукальних взаємодій (передачі інформації; обміну інформацією; спонукання до діяльності відповідно до змісту інформаційного посилу; продукування інформації в процесі взаємного обміну; формування індивідуальної й колективної свідомості) між суб'єктами різних ієрархічних рівнів та різноманітних видів влади, у чотирьох аспектах, а саме в:

– суспільному – як забезпечення реалізації функцій державного управління як одного із різновидів влади, в системі та шляхом використання засобів мережевого суспільства (медіаполітика), непрограмованих комунікаційних мереж;

– публічно-управлінському – “як забезпечення інформаційного обслуговування органів державної влади і органів місцевого самоврядування” [8];

– внутрішньої складової державно-управлінського процесу – як забезпечення комплексу ефективних комунікацій в органі публічної влади та владній вертикалі загалом;

– зовнішньої складової державно-управлінського процесу – як забезпечення комплексу комунікацій з громадянами й інститутами громадянського суспільства.

У своїй сукупності зазначені чотири аспекти складають зміст і предметність комунікативної політики держави, яка “має забезпечити створення розвинутих інституціалізованих комунікацій між владою та громадянами, на принципово нових засадах – рівній партнерській взаємодії. За умов зміни управлінської парадигми з інформаційної на комунікативну, здійснення низки заходів щодо реалізації нової – комунікативної політики влада зможе скоротити дистанцію між інституціями владними та громадянського суспільства і досягти повної суспільної злагоди та взаєморозуміння” [9].

Спробуємо детальніше окреслити змістовні компоненти комунікативної політики держави у зазначених чотирьох аспектах:

1. Здійснення комунікативними засобами в системі державного управління цілеспрямованого державно-управлінського впливу (як одного із різновидів влади в мережевому суспільстві та через засоби непрограмованих комунікаційних мереж) на стан і розвиток суспільних процесів та відносин із метою: “досягнення цілей і реалізації функцій держави через діяльність органів державної влади та в межах визначених законом повноважень органів місцевого самоврядування” [10]; демократизації державотворчих

процесів і оптимізації системи державного управління щодо забезпечення економічного, соціального та гуманітарного розвитку суспільства – направлене на:

- формування адекватних форм взаємовідносин держави та суспільства, державної влади з політичними партіями, об'єднаннями та організаціями громадян;
- оптимальне співвідношення і взаємодію гілок державної влади, реалізацію державної влади в системах управління та місцевого самоврядування усіх рівнів, розроблення основних підходів до їх реформування;
- формування відповідного викликам зовнішніх і внутрішніх факторів стилю державно-управлінської діяльності;
- формування кадрової політики та “управління персоналом в сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, професіоналізація державної служби та служби в органах місцевого самоврядування” [11].

2. Через комплекс зовнішніх і внутрішніх комунікацій органів публічної влади забезпечується координованість управління, а саме:

- узгодження функціональних, галузевих, регіональних аспектів публічного управління щодо формування та реалізації узгоджених державних політик, ефективного функціонування цільових, функціональних, організаційних складових механізмів управління на центральному, регіональному, галузевому рівнях, у різних сферах суспільного життя;
- реалізація цілей, завдань, функцій, удосконалення структури та організаційних відносин органів влади;
- використання новітніх інформаційних технологій в системах управління;
- управління системою державної служби та регулювання службою в органах місцевого самоврядування;
- реалізація місцевого самоврядування як “специфічної форми публічної влади з метою досягнення цілей і завдань держави через діяльність органів місцевого самоврядування з урахуванням його політичних, економічних, соціальних, правових, організаційних, фінансових аспектів” [12];
- результативність й ефективність функціонування суб'єктів та механізмів місцевого самоврядування;
- кореляція взаємовідносин органів місцевого самоврядування з органами державної влади, зокрема щодо правової, організаційної та фінансової автономії органів місцевого самоврядування.

3. Через внутрішні комунікації органів публічної влади забезпечується:

- ефективність і результативність функціонування суб'єктів та механізмів управління;
- реалізація стандартів, методів, методик та процедур професійної діяльності державних службовців і службовців органів місцевого самоврядування, зокрема шляхом застосування методологій і технологій розробки, прийняття та впровадження управлінських рішень;
- моніторинг і контроль у системі управління;
- використання новітніх інформаційних технологій;
- надання послуг юридичним і фізичним особам.

4. Через систему зовнішніх комунікацій органів публічної влади забезпечується комплекс комунікацій із громадянами й інститутами громадянського суспільства щодо реалізації:

- волевиявлення та самоорганізації населення в державі та громадянському суспільстві; реалізації прав громадян через місцеве самоврядування; гарантії місцевого самоврядування та відповідальність органів і посадових осіб;

- системи публічного врядування як функціонального, структурного та організаційного механізмів управління суспільством;

- участі членів територіальної громади в прийнятті рішень стосовно її розвитку;

- надання послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;

- взаємовідносин та взаємодії з громадськістю в системі публічного управління, спрямованих на “утвердження громадянського суспільства як гарантії демократичного розвитку держави, запровадження громадського контролю за діяльністю влади, забезпечення незалежної діяльності інститутів громадянського суспільства, посилення їх впливу на прийняття суспільно важливих рішень, створення умов для забезпечення широкого представництва інтересів громадян в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій із громадськістю з важливих питань життя суспільства і держави [13].

Серед пріоритетів “Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні”, зокрема, визначено “сприяння встановленню максимальної відкритості, прозорості та підзвітності суспільству органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування; забезпечення участі інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації державної, регіональної політики, зокрема шляхом створення умов для забезпечення широкого ефективного представництва інтересів громадян в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій (діалогу) із громадськістю з найважливіших питань життя суспільства і держави; запровадження громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, посилення впливу інститутів громадянського суспільства на прийняття управлінських рішень та їх реалізацію” [14].

Успішне вирішення задач потребує застосування правил, методів, засобів, технологій, адекватних зазначеним блокам завдань, адаптація яких до предметності нашого дослідження стає можливою внаслідок аналізу наукових теорій, методів та методик комунікації. Детальна їх класифікує запропонована Г. Почепцовим [15], якої ми, власне, дотримувались при аналізі змістовних компонентів тих теорій, які в найбільше дотичні до проблематики забезпечення ефективних комунікацій в системі державного управління, результати якого представлено в табл. 4.

Проведений в площині адаптації до предметності публічного управління аналіз комунікативних теорій не є, і не може бути вичерпним щодо повного охоплення існуючих підходів, теорій та моделей, глибини їх висвітлення, кореляційних зв'язків між ними тощо. Деякі аспекти із зазначеного отримують розвиток у нашому подальшому дослідженні, а в завершення цього етапу дискурсу спробуємо здійснити кореляцію актуальних положень та основних категорій, розглянутих нами моделей з предметністю публічного управління в частині визначення: пріоритетної цільової направленості на передачу інформації, обмін інформацією, спонукання до дії, продукування нової інформації в процесі взаємного обміну, впливу на формування свідомості суспільних суб'єктів; застосування до комунікацій на певних рівнях управління (суспільному, публічному, внутрішньо-управлінському, зовнішньо-управлінському) при здійсненні різних видів комунікацій.

Закінчення табл. 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Ньюкомб Т.	Створення симетричних відносин в комунікації	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Г	+	+	+	+	+	+	+	+
П'ятигорський А.	Тракування тексту як факту об'єктивної свідомості; як сигналу; як існуючого тільки в сприйнятті	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+
Плетт В.	Забезпечення ефективного збору та аналізу інформації	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ролджерс Е.	ЗМІ>інформація>лідери думок > вплив>отримувачі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Фуко М.	Часові та просторові характеристики сприйняття	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+
Хейнінга Й.	Феномен ігри як елемент людського існування	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+
Хольсті О.	Контекст-аналіз комунікацій	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Шеннон К.	Рівні комунікації: технічний, семантичний, ефективності	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+
Шпет Г.	Дихотомічна природа слова як знака повідомлення	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+
Юрі У.	Конфлікт як комунікаційний процес	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	а	о	о	+	+	+	+
Якобсон Р.	Мовна комунікацію як комплекс шести факторів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	В	+

Висновки

Внаслідок аналізу наукових підходів (традиційного, загальнотеоретичного, сучасного), теорій та моделей, видів та методів комунікації щодо їх адаптації до предметності державного управління як системного утворення, що має багаторівневу структуру та змістовне наповнення інформаційно-спонукальних взаємодій між суб'єктами різних ієрархічних рівнів та різноманітних видів влади щодо передачі інформації, обміну інформацією, спонукання до діяльності відповідно до змісту інформаційного посилу, продукування нової інформації в процесі взаємного обміну та розвитку індивідуальної й колективної свідомості, визначені основні проблемні вузли та специфічні характеристики різних видів комунікативних взаємодій та обґрунтовано систему класифікації за критеріями обсягу (кількості) учасників, способу утримання контакту, ініціативи комунікатора, ступеня передбачення взаємодії, направленості інформації на суб'єкта, використання знакової системи, наявності інформаційних потоків, їх направленості в організаційній структурі, простору комунікації, сутності взаємодії суб'єктів.

Обґрунтовано доцільність виділення чотирьох рівнів (аспектів) комунікативного комплексу системи публічного управління: суспільного (забезпечення реалізації функцій державного управління, як одного із різновидів влади, в системі та шляхом використання засобів мережевого суспільства); публічно-управлінського (як забезпечення комунікативної взаємодії в системі органів державної влади і органів місцевого самоврядування); внутрішньо-управлінського (забезпечення комплексу ефективних комунікацій в органі публічної влади та владній вертикалі загалом) та зовнішньо-управлінського (забезпечення комплексу комунікацій органу та системи з громадянами й інститутами громадянського суспільства), які у своїй сукупності складають зміст і предметність комунікативної політики держави. Деталізовано змістовні компоненти комунікативної політики держави у зазначених чотирьох аспектах, зокрема з огляду на завдання Стратегії розвитку "Україна – 2020" та "Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні".

Проаналізовано в площині адаптації до предметності публічного управління основні теоретичні та прикладні моделі комунікації (М. Бахтіна, Г. Бейтсона, Ж. Бодріяра, Н. Вінера, П. Грайса, А. Грамші, Т. ван Дейка, У. Еко, П. Єршова, Дж. Лакоффа, М. Джонсона, К. Леві-Строса, Ю. Лотмана, Ч. Морріса, НЛП, Е. Ноель-Ноймана, Т. Ньюкомба, А. П'ятигорського, В. Плетта, Е. Роджерса, М. Фуко, Й. Хейзінга, О. Хольсті, К. Шеннона, Г. Шпета, У. Юрі, Р. Якобсона) та зроблено кореляцію актуальних положень та основних категорій цих моделей із предметністю публічного управління в частині визначення: пріоритетної цільової направленості на передачу інформації, обмін інформацією, спонукання до дії, продукування нової інформації в процесі взаємного обміну, впливу на формування свідомості суспільних суб'єктів; застосування до комунікацій на певних рівнях управління (суспільному, публічному, внутрішньо-управлінському, зовнішньо-управлінському) при здійсненні різних видів комунікацій.

На цій основі стає можливим здійснення структурно-функціонального аналізу системи та побудова теоретичної моделі ефективних комунікацій в системі публічного управління.

Список використаної літератури

1. Державне управління [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 1 / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. — К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. — С. 459.

2. Тоффлер Е. Третя хвиля [Текст] / Тоффлер Елвін ; пер. з англ. А. Євса. — К. : Вид. дім “Всесвіт”, 2000. — С. 108.
3. Маршалл М. Понимание медиа: внешние расширения человека [Текст] / М. Маршалл ; Understanding Media: The Extensions of Man. — М. : Кучково поле, 2007. — 464 с.
4. Shannon C. E. A Mathematical Theory of Communication / C. E. Shannon // Bell System Technical Journal [Text]. — 1948. — Т. 27. — Р. 379—423; 623—656.
5. Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] : схвалена Указом Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/how/5/2015>.
6. Почепцов Г. Теория коммуникации коммуникации [Текст] / Г. Почепцов. — М. : Рефл-бук ; К. : Ваклер, 2001. — 656 с.
7. Державне управління... — С. 462, 463.
8. Там само. — С. 462, 463.
9. Там само. — С. 462, 463.
10. Паспорти спеціальностей [Електронний ресурс] : затверджено Постановою президії ВАК України № 17-11/5 від 15.05.2002 р. — Режим доступу : <http://www.zakon-i-normativ.info/index.php/component/lica/?href=0&view=text&base=1&id=644512&menu=>.
11. Там само.
12. Там само.
13. Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні [Електронний ресурс] : затверджена Указом Президента України № 212/2012 від 24.03.2012 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/212/2012>.
14. Там само.
15. Почепцов Г. Теория коммуникации... — 656 с.

*Стаття надійшла до редакції 20.09.2016
Схвалена до друку редколегією 30.09.2016*

S. Hanushchyn

ADAPTING SCIENTIFIC APPROACHES, THEORIES AND COMMUNICATION MODELS TO SUBJECTIVENESS IN PUBLIC ADMINISTRATION

The article deals with current scientific approaches to communication interactions. On the basis of analysis of classical scientific approaches, theories and communication models, it is substantiated to consider the importance of subjective communication in public administration as a systematic formation with a multi-level structure. The author has accentuated the necessity of using contemporary types of communication to improve the ways of public policy implementation.

Key words: adaptation, public administration, communication, communication theories, model of effective communication in public administration.